

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

FÖRSKOLAN LINDAN 1 & 2

NOVEMBER 2018-JUNI 2019

ORSA

Verksamhetsområde LÄRANDE

Introduktion

Det här är förskolan Lindornas plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade likabehandlingsarbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla barn, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på förskolan.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera förskolans likabehandlingsplan

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Kapitel 3: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en miljö där alla barn får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö. Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

- Alla barn och vuxna i Orsas förskolor ska känna sig välkomna, trygga och lika mycket värda.
- Ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier, hot, våld eller kränkande behandling.
- Alla ska ha lika goda möjligheter till lärande och utveckling.
- Våra likheter och olikheter berikar vår verksamhet.
- Vi vill att alla barn känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i förskolan handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera förskolans likabehandlingsplan

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att likabehandlingsarbetet skall involvera all personal, samtliga barn och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg miljö och ett gott socialt klimat på förskolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Barnens delaktighet

Barnintervjuer

Kartläggning

Trygghetsvandringar

Enkätundersökning - vårdnadshavare

Utvecklingssamtal – läraren frågar om trygghet och trivsel

Trivselregler

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöte – varje hösttermin

Föräldraråd - 2 ggr/år

SchoolSoft – information och enkätundersökning

Personalens delaktighet

Arbetslagsmöten

Arbetsplatsmöten

Enkätundersökning

Barnhälsoteamet

Kollegialt lärande

Systematiskt kvalitetsarbete

Förankring av planen

Denna plan är förskolans verktygslåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i förskolan. För att planen skall fungera som den verktygslåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, barn och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten.

Utvärdering av föregående års plan

Har vi genomfört aktiviteter som planerat? Vad har gått bra? Mindre bra?

Förskolan: Lindan

Avdelning: Lindan 1 & 2

Vårt förhållningssätt är väl förankrat i arbetslaget och är en framgång.

- Lågaffektivt bemötande
- Positiv förstärkning
- Bild och symbolstöd
- Seriesamtal
- Tecken som stöd
- Åsa D har påbörjat handledarutbildning i vägledande samspel (ICDP)

Vi har jobbat aktivt med känslor och empati. Vi nyttjar alla tillfällen att se lärande i främjande konflikthantering. Stopp handen, mönstermeningar, bild och symbolstöd och att vi vuxna är förebilder är framgångsfaktorer.

Intervjuer med barnen inför utvecklingssamtal har inte genomförts i den utsträckning som planen beskriver.

Arbetet med att utveckla utemiljön på förskolan har inte fått det utrymme som var önskat.

Under året har vi kommit i kontakt med andra kulturer genom praktikanter på Lindan 1. Arbetet med att utveckla lärmiljöerna ute och inne har ännu inte fått det utrymme vi önskat. Utvecklingsarbetet fortsätter.

Vi har diskuterat *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* med vårdnadshavare på föräldramöten och utvecklingssamtal. Den hänger synlig på anslagstavlan i hallen. Nya medarbetare har fått ta del av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Kartläggning

Förskolan: Lindan

Avdelning: Lindan 1 & 2

Önskvärt samarbete med praktikanter med rötter från andra länder för att få kunskap om andra kulturer. Lärmiljöerna behöver kartläggas och planeras som en del i utvecklingsarbetet. Pedagoger dokumenterar verksamheten och det enskilda barnets lärande. Reflektioner sker till största del mellan pedagoger. Genom projektet *Skola arbetsliv i undervisningen*, som sträcker sig över läsåret 2018/2019, får personalen kompetensutveckling inom jämställdhet och valkompetens (vi jobbar för att barnen ska göra självständiga och väl underbyggda val). I planering av lärmiljöer och undervisningssituationer tänker vi genusövergripande.

Mål

Barnen på Lindan 1 & 2 ska få bli intervjuade av pedagoger inför utvecklingssamtal och övergång till förskoleklass. Vi använder oss av följande frågor:

- Vem leker du med på förskolan?
- Vem bestämmer?
- Om du blir ledsen, har du någon som tröstar dig?
- Är du rädd för något/någon?

Vid övergång till förskoleklass används frågorna enligt rutiner *Övergångar förskola till förskoleklass bilaga 1*.

Vi vill att barnen ska få en ökad delaktighet i dokumentationerna som sker på förskolan. Barnen ska ges möjlighet att aktivt dokumentera aktiviteter och lärande genom många olika medier, såsom foto, film och kreativt skapande i olika materiel. Med stöd av denna dokumentation ges barnen möjlighet att reflektera och dela med sig av sina tankar. Pedagogerna ställer öppna frågor som hjälper barnen att se sin egen läroprocess. För att öka vårdnadshavarens delaktighet av vår förskolas verksamhet läggs dokumentationer på verksamhetslogg i SchoolSoft.

Lärmiljöerna ska utvecklas utifrån aktuell kartläggning. Temaarbeten och projekt ska vara väl synliga på förskolan. Detta gäller både inne och ute.

All personal och vårdnadshavare ska känna till Lindans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Arbetslagen arbetar utifrån denna plan och följer de utarbetade aktiva åtgärderna. Uppföljning och utvärdering sker vid gemensamma personalmöten och föräldramöten. *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* är en av grundstenarna i vår gemensamma värdegrund. Planen finns digitalt på SchoolSoft och i pappersform på anslagstavlan i hallen.

Arbetet med att formulera en verksamhetsidé för förskolorna Lindan 1 & 2 ska bli klar under året. Nya medarbetare introduceras i detta arbete.

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Våra åtgärder för "Trygghet och trivsel"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
<p>Vi gör en god introduktion för att göra barn och vårdnadshavare trygga. Under inskolningen går vi igenom vår värdegrund (Lpfö 98/10) tillsammans med vårdnadshavarna.</p> <p>Vi är tydliga i vårt förhållningssätt genom att lyssna till alla barn och på det viset vara goda förebilder. Vi har jobbat med känslor som är främjande i konflikthantering mellan barnen. Vi är nära aktiva vuxna som ställer öppna frågor till barnen i konfliktsituationer, t.ex. vad säger din kamrat? Vad ska du göra då? Stopp handen hjälper barnen att få ett verktyg för att säga ifrån till sina kompisar.</p> <p>Under introduktionsperiod jobbar vi nära barn och vårdnadshavare för att bygga upp en trygg relation. Vårt förhållningssätt är tryggt i arbetslaget då vi använder oss av Lågaffektivt bemötande med barnen utifrån Bo Hejlskov Elven teorier. Detta innebär att vi vuxna genom ett tryggt, lugnt och positivt bemötande minskar stress och problemskapande beteende. Vi strävar efter att reagera så lugnt som möjligt så att tillfälle ges till problemlösning/diskussion och lärande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positiv förstärkning: Innebär att vi vuxna förstärker och uppmärksammar det positiva. Vi förstärker och synliggör barnens lärprocesser med muntlig uppmuntran med tydligt tonfall och tydligt kroppsspråk. • Bild och symbolstöd: Genom att presentera information på ett sätt som engagerar flera sinnen ökar chansen att nå alla barn. Visuellt stöd som tecken, symboler och bilder är bra komplement till det talade ordet. • Serisamtal: Genom enkla ritade bilder i en serie blir barnen hjälpta av att tolka vad människor säger, tänker, känner och gör. Seriesamtal är ett verktyg som vi använder tillsammans med de barn som behöver extra tydlighet och komplement till det talade ordet. <p>Vi lär barnen att använda sig av mönstermeningar i leken och i konfliktsituationer. Vi lägger stor vikt vid barns delaktighet.</p> <p>Vi är lyhörda och intresserade av vad de har att säga och tar deras tankar på allvar. Vi dokumenterar och använder oss av barnens åsikter för att förbättra trygghet och trivsel.</p>	<p>Juni 2019</p>	<p>Arbetslagen L1 & L2</p>

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Kön"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
När vi skapar lärmiljöer och undervisningssituationer ska de vara genusövergripande och locka alla barn oavsett kön. Vi dokumenterar och reflekterar över vårt förhållningsätt för att få syn på oss själva.	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Könsöverskridande identitet eller uttryck"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Vi bemöter alla familjer med respekt. Vi är närvarande pedagoger som medvetet arbetar med gränsöverskridande roller i leken. Varje gång vi arbetar med likabehandlingsplanen reflekterar vi över vårt förhållningsätt.	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Vi bemöter alla familjer med respekt. Vi är närvarande pedagoger som medvetet arbetar med gränsöverskridande roller i leken. Varje gång vi arbetar med likabehandlingsplanen reflekterar vi över vårt förhållningsätt.	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Etnisk tillhörighet"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Vi gör en god introduktion för att göra barn och vårdnadshavare trygga. Vi tar till vara barnens ursprung och etniska bakgrund. Vi lär oss av varandras olikheter i dialog och samtal med barnen och vårdnadshavare.	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Vi välkomnar alla oavsett trosuppfattning. Vi erbjuder kost som passar. Vi är lyhörda för olika traditioner/högtider och kommer överens med vårdnadshavare om lösningar.	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Funktionsnedsättning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Vi försöker utforma miljön så att den är anpassad till de barn vi har i gruppen. • Vi använder oss av bilder för att göra en tydlig struktur. Ex: över dagen, efter maten, på toa, i hallen, på gympan osv. • Vi gör tillsammans med barnen bildberättelser över specifika situationer. Ibland för ett enskilt barn, ibland för en grupp. • Vi använder oss av lågaffektivt bemötande. • Vi är nära barnen, hjälper och ger stöd när det behövs. 	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Ålder"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Vi ser barnen som kompetenta individer när vi planerar vår verksamhet. • Målet är att varje enskilt barn ska få stimulans och utmaning utifrån sitt intresse och mognad. • Våra miljöer både inne och ute ska vara föränderliga så att de blir roliga och intressanta och leder till nya erfarenheter hos barnen. • Vi jobbar ständigt med miljön inomhus med de förutsättningar vi har. • Utomhusmiljön bör ses över och utveckla fler utmanande lärande aktiviteter/miljöer. 	Juni 2019	Arbetslagen L1 & L2

Kapitel 3. Rutiner för att utreda och åtgärda när ett barn diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Rutiner för hur akuta situationer skall lösas

1. En anställd som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med det barn som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Klargör att barnet genast ska komma till mentor om något händer igen.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den/de barn som kan ha utfört diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att klargöra vad som hänt. Om flera barn deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara för barnet som utfört kränkningen att kränkningar inte accepteras och att de genast ska upphöra.
4. Kontakta inblandade barns vårdnadshavare och berätta om vad som hänt och att kränkningsrapport kommer att lämnas till förskolechef.
5. Informationen lämnas till förskolechef genom blanketten "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling".
6. Barnen hålls under uppsikt och händelsen följs upp efter behov, men minst en gång.

Rutiner för hur befaraede situationer skall lösas (tex. mobbing/utanförskap)

1. Personal på förskolan får kännedom om att ett barn far illa/känner sig utsatt i den fysiska förskolemiljön.
2. Personal talar med det barn som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att förskolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att barnet genast ska komma till personal om något händer igen. Personal kontaktar vårdnadshavare och skriver en kränkingsrapport till förskolechef.
3. Personal har möte med vårdnadshavare för att få mer information, skapa en samarbetsallians med vårdnadshavare och ev. komma överens om första åtgärd. Informera om förskolans handlingsplan, och dokumentera tydligt vad ni kommer överens om. Utgå från barnets upplevelse.
1. Förslag på första åtgärder. Vad gör förskolan? Vad gör hemmet?
4. Personalen lyfter ärendet i arbetslaget för att kartlägga ytterligare hur situationen för barnet är i förskolan. Barnen hålls under uppsikt. Observationer och kartläggning för att få en bred bild av vad som pågår.
5. Uppföljningsmöte mellan personal och vårdnadshavare efter en till två veckor. Utvärdering av första åtgärderna, ytterligare planering utifrån barnets situation. Ny tid för uppföljning/utvärdering.
6. Uppföljningsmöte. Eventuellt är förskolechef med i detta skede.
7. Ärendet lyfts på BHT. Vilka åtgärder är prövade, och hur har det gått? Diskussion kring strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå, vilket omfattar samtliga inblandade barn och deras behov av eventuellt stöd.
8. Genomföra ytterligare insatser.

9. Uppföljningssamtal med vårdnadshavare/utsatt barn
10. Uppföljning/utvärdering på BHT

Rutiner för fördjupad utredning

När förskolechef fått in "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" beslutar förskolechef om det behövs en fördjupad utredning i frågan och ansvarar sedan för att händelsen utreds vidare. Förskolechef utser ansvarig utredare.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att utreda de inblandade barnens stödbehov och utarbeta handlingsplan. Det kan vara aktuellt att utarbeta handlingsplan för såväl det utsatta barnet som för den eller dem som utfört kränkningen.

Rutiner för uppföljning

Förskolechef beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna.

Senast ett par veckor efter att åtgärder vidtagits genomförs ett uppföljningsmöte med den utsatte i syfte att kartlägga om vidtagna åtgärder har fyllt sitt syfte eller om problemen kvarstår. Uppföljningen görs av förskolechef eller av denne utsedd person. Om problemet kvarstår ska nya åtgärder beslutas.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vuxen på förskolan som märker att en annan vuxen på förskolan kränker eller diskriminerar ett barn är skyldig att ingripa direkt för att stoppa kränkningen eller diskrimineringen. Förskolechef ska alltid informeras om det inträffade. Förskolechef inleder därefter en utredning kring händelsen.

Om vårdnadshavare upplever att personal kränker ett barn ska vårdnadshavare kontakta förskolechef. Förskolechef inleder då en utredning av det inträffade.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

*Vid grova fall av kränkning eller diskriminering kan anmälan till socialtjänsten eller polisen bli aktuell.
Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till
Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEQ)
eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)*

Rutiner för dokumentation:

1. När personal fått kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska denne anmäla detta skriftligt till förskolechef. (Använd "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
2. Förskolechef informerar verksamhetschef om händelsen (Kopia av "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
3. Förskolechef beslutar om eventuell fördjupad utredning. Om ärendet gäller att barn kränkts av personal skall förskolechef själv utreda. (Använd "Blankett för utredning av diskriminering eller kränkande behandling")
4. Förskolechef beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna. (Använd "Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" samt "Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling")
5. Den 22:a varje månad ska förskolechef på särskilt blankett, sammanställa en rapport om anmälda kränkningar, beslutade åtgärder, uppföljning av åtgärder för föregående månad till verksamhetschef/Barn- och utbildningsutskott. (Använd: "Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling")

Blanketter: Finns på: Intranätet/Lärande/Dokument/Elevhälsoarbete

1. Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
2. Blankett för fördjupad utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
3. Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
4. Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Rapportblad till kontoret för Lärande vid kränkning eller diskriminerande handling